

Barf Bulant? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Barf Bulant? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17246>

Özet

Barf Bulant? Ölçe?i (The Baxter Retching Faces Scale - BARF), bulant? ve ö?ürme ?iddetini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçek, Türk kültürüne uyarlama çal??mas? ile Türk popülasyonunda kullan?labilir hale getirilmif tir. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, özellikle ameliyat sonrası dönemde (postoperatif) bulant? ve kusma insidans?n? ve ?iddetini ölçmeyi hedeflemiştir.

Hamide ?i?man taraf?ndan 2015 y?l?nda gerçekte?tirilen bu çal??ma, ölçe?in Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini, özellikle geçerlik ve güvenirlik düzeylerini incelemiştir. Ölçek, 4'lü Likert derecelendirme sistemi kullan?larak, bireylerin bulant? deneyimlerini 0 (yok) ile 4 (?iddetle) aras?nda raporlamas?na olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Barf Bulant? Ölçe?i, BARF, Bulant?, Ö?ürme, Postoperatif Bulant?, Geçerlik, Güvenirlik, Likert Ölçe?i, Uyarlama.

Yazarlar

Hamide ?i?man

Amaç

Barf Bulant? Ölçe?i'nin temel amac?, cerrahi giri?im geçirmi? hastalarda s?kl?kla kar??la??lan postoperatif bulant? ve kusma (POBK) semptomlar?n?n sübjektif ?iddetini do?ru ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle bulant? deneyiminin yo?unlu?unu ve rahats?z edicili?ini h?z?ca belirlemek için tasarlanm??tır.

Uyarlama çal??mas?n?n birincil amac? ise, orijinal The Baxter Retching Faces Scale (BARF) ölçe?inin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamak ve bu adaptasyonun psikometrik aç?dan sa?lam oldu?unu kan?tlamaktır. Bu sayede, klinik ara?t?rmalarda ve hasta bak?m?nda standardizasyon sa?lanmas? hedeflenmiştir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, temelde iki ili?kili klinik semptomu ölçmektedir: **Bulant?** (Nausea) ve **Ö?ürme** (Retching). Bu yap?, bireyin ya?ad??? rahats?zlik düzeyini ve gastrointestinal semptomlar?n ?iddetini yans?tır.

BARF, görsel bir de?erlendirme arac? olarak tasarlanm??tır (orijinalinde yüz ifadeleri kullan?lır).

Uyarlama çal??mas?, bu görsel veya sözel ifadelerin Türk hastalar tarafından do?ru anla??ı?p yorumlanabildi?ini test ederek, bulant? ?iddetinin derecelendirilmesindeki tutarlıl??? sa?lam??t?r. Bu, özellikle ileti?im zorlu?u ya?ayan veya h?zl? de?erlendirme gerektiren postoperatif popülasyonlar için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Barf Bulant? Ölçe?i'nin geçerlik çal??mas?, kapsamlı bir uzman görüşü de?erlendirmesiyle ba?lam??t?r. Bu süreçte, kapsam geçerli?i için ba?vurulan tüm uzmanların ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı temsil etme derecesi konusunda tutarlı görüşler bildirdi?i tespit edilmiştir.

Ayrıca, ölçek, daha önce Türk popülasyonu için uygun bulunmuş olan GKÖ (Görsel K?yaslama Ölçe?i veya benzeri bir kar??la?tırma ölçe?i) ile istatistiksel olarak kar??la?tırılm??t?r. Yapılan analizler sonucunda, BARF ve GKÖ'nün bulant? ?iddetini ölçme yetene?i aç?sından istatistiksel olarak e?it kabul edilebilece?i belirlenmiştir (Cochran's Q = 9; p=0,437). Bu bulgu, BARF'nin mevcut standartlarla aynı düzeyde geçerli bir ölçüm sa?lad???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, çe?itli istatistiksel yöntemler kullanılarak detaylı bir şekilde incelenmiştir. Pearson Korelasyon Analizi, BARF skorları ile hastaların demografik ve cerrahi de?işkenleri arasındaki ili?kiyi incelemek için kullanılm??t?r. Bu de?işkenler arasında yaş, vücut a??ırl??? (kg), boy (cm), BK? (m²), ameliyatın süresi (dakika) ve ameliyat sonrası ilk beslenme saati yer almaktadır.

Paralel test güvenilirli?ini de?erlendirmek amacıyla, BARF ile GKÖ arasındaki ili?ki, hem Pearson Korelasyon Analizi hem de E?le?mi? t testi (Paired t-test) kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen tüm istatistiksel sonuçlar, %95 güven aral???nda ve p<0,05 anlamlılık düzeyinde, ayrıca p<0,01 ve p<0,001 ileri anlamlılık düzeylerinde de?erlendirilerek ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?u sonucuna varılm??t?r.

Faktör Analizi

Sunulan kaynak materyalde Barf Bulant? Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas? kapsamında doğrudan bir Faktör Analizi (aç?mlayıcı veya do?rulayıcı) yapıld???na dair spesifik bir bilgi bulunmamaktadır. Çal??ma, daha çok kapsam geçerli?i ve paralel test güvenilirli?i üzerine yoğunlaşmıştır.

Bu durum, ölçe?in orijinal yapı?ının (BARF) tek boyutlu oldu?u varsayımın? destekleyebilir veya uyarlama sürecinde mevcut yapıya sadık kalınarak, yapı geçerli?inin diğer yöntemlerle (örn. kar??la?tırma geçerlik) sa?land???n? gösterebilir. Gelecekteki ara?tırmalar, ölçe?in Türkçe

versiyonunun faktör yapısını detaylıca inceleyerek yapının geçerliliğini daha da sağlamlaştırebilir.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Uyarlama

Format: Öz Bildirim veya Gözlem Temelli (4'lü Likert Derecelendirme)

Dil Mevcut: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Cerrahi operasyon geçirmiş hastalar (Postoperatif dönem)

Yaş Grubu: Belirtilmemiş (Ancak klinik popülasyona uygulanabilir)

Popülasyon Detayları: Postoperatif bulantı ve kusma riski taşıyan bireyler.

Test Metodolojisi: İstatistiksel analizler için Pearson Korelasyon Analizi, Etkinlik t testi ve Cochran's Q testi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Bulantı şiddeti, Öürme şiddeti, BK, Ameliyat Süresi, Postoperatif Dönem, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor

Bağılı E-posta Adresleri: hamide.sisman@hotmail.com

Yazın Adresi: Hamide Şisman (Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2015)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2015 (Uyarlama çalışmasının tamamlanma yılı)

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı veya ticari amaçlarla çoğaltılması için izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Hamide Şisman ile e-posta yoluyla iletişime geçilerek öğrenilmelidir. Ölçek, yayınlanmamış bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: barf-bulanti-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

?i?man, H.(2015). *Barf Bulant? Ölçe?i' nin geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?*. (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Ac?badem Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Barf Bulant? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek, toplam **82 maddeden** olu?maktadır.

Derecelendirme, 4'lü Likert format?nda olup ?u ?ekildedir: 0 = yok - 4 = ?iddetle.

Kaynak içerikte ölçe?in 82 maddesinin metinleri spesifik olarak sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM